

universitatea națională
de artă teatrală
și cinematografică
„I.L. Caragiale”
bucurești

Citizen.KANE.Kollektiv

Co-funded by
the European Union

INVITAȚIE

FOCUS ARHIVA UNATC „I.L. Caragiale”

TabThePAST. Taboo History. Fill the Past to Sense the Present

UNATC „I.L. Caragiale” București, Str. Tudor Arghezi 3-b

11 iulie 2023, ora 18:00

RSVP: cercetare@unatc.ro

Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” București, prin Departamentul de Cercetare, Dezvoltare, Inovare, are plăcerea de a vă invita **marți, 11 iulie 2023, de la ora 18:00, la sediul UNATC din Str. Tudor Arghezi, nr. 3-b**, unde va avea loc cel de-al doilea eveniment public din cadrul proiectului **TabThePAST. Taboo History. Fill the Past to Sense the Present (Istoria Tabu. Umples golurile din trecut pentru a percepe prezentul)**, cu tema **FOCUS ARHIVA UNATC „I.L. Caragiale”**.

Evenimentul are în centru un demers de recuperare performativă a unor documente necunoscute publicului larg, documente din perioada 1950-1989, aflate în arhiva UNATC „I.L. Caragiale”. Valorizarea acestora are o dimensiune de cercetare cu valență pedagogică, propunând, pe de o parte, explorarea unor materiale extrem de relevante pentru istoria învățământului universitar vocațional, și, pe de altă parte, structurând modalități performative de accesibilizare și potențare creativă a arhivelor.

În cadrul evenimentului din data de 11 iulie, vor avea loc **lectura performativă** a unor documente de arhivă - procesul-verbal al Ședinței Senatului IATC, din data de 11 martie 1985 (performer: Alexandru Potocean, dramaturgia: asistent de cercetare dr. Radu Crăciun, coordonarea: conf.univ.dr. Radu Apostol), și **patru prelegeri** ținute de cercetători/ cercetătoare care analizează diferite mecanisme ale cenzurii în raport cu arhivele: **Theater censorship in the GDR. Report on the state of research using selected examples** (Christian Müller și Phil Wegerer), **Cenzura criticii. Jocuri cu mai multe strategii** (prof. univ. dr. Marian Popescu), **De la arhivă la operă - condiția scriiturii** (prof. univ. dr. Sorin Crișan), **Criticii au scris, criticii au vorbit. Între fascinație și rezistență** (asistent de cercetare dr. Ruxandra Ștefan).

Evenimentul va include și prezentarea unui prototip VR - **TabThePAST.IMMERSED**, care urmărește să transpună - într-un format experiențial VR - demersul de recuperare performativă a unor fragmente de istorie necunoscute publicului larg. Aflat în prima etapă de cercetare în tehnologiile inovativ-creative, prototipul experimental scenografic VR explorează imersiv atmosfera conturată de procesul de cercetare **TabThePAST. Taboo History** al Arhivei UNATC. Echipa de realizare a prototipului VR: asistent de cercetare drd. Ciprian Făcăeru, asistent de cercetare drd. Marius Hodea, asistent de cercetare drd. Ștefan Damian, dr. Elena Belciu (Centrul Internațional de Cercetare și Educație în Tehnologii Inovativ Creative - CINETic).

INVITAȚI

Marian Popescu, profesor și critic de teatru

Profesor asociat al universităților din București și Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, doctor în Filologie. Critic de teatru, autor a șapte cărți despre Teatru și Artele spectacolului, traducător din dramaturgia engleză, expert în Literatură, Politici culturale, Etică și Integritate academică. Este co-fondator al UNITER, al cărei prim vicepreședinte executiv a fost între 1990 și 1994. A creat și condus editura UNITEXT a

universitatea națională
de artă teatrală
și cinematografică
„I.L. Caragiale”
bucurești

Citizen.KANE.Kollektiv

Co-funded by
the European Union

UNITER. A fost director al Direcției instituțiilor de spectacol și consilier în administrația prezidențială. A avut două interdicții de semnătură în presa culturală în 1983 și 1984.

Titlul comunicării: ***Cenzura criticii. Jocuri cu mai multe strategii.***

Sorin Crișan, profesor și scriitor

Profesor universitar abilitat. Doctor în domeniul „Teatru” la UNATC „I.L. Caragiale” București (2001). Doctor în istorie la Academia Română – Institutul de Istorie „G. Barițiu” Cluj-Napoca (2011). Rector al Universității de Arte din Tîrgu-Mures (din 2011 – prezent). Director al Bibliotecii Academiei Române din Cluj-Napoca. Redactor-șef al revistei „Symbolon”. Redactor-șef al revistei „Études bibliologiques / Library Research Studies”. Membru al Consiliului științific al revistelor: „Journal des Arts du Spectacle”, „DramArt” și „Comunique”. Predă cursuri de istoria și estetica teatrului.

Titlul comunicării: ***De la arhivă la operă - condiția scriiturii***

Ruxandra Ștefan, asistentă de cercetare

Ruxandra Ștefan este asistent de cercetare la Departamentul de Cercetare, Dezvoltare, Inovare al UNATC „I.L. Caragiale” București și profesor asociat în cadrul aceleiași universități, cu un curs despre literatură universală și teatru pentru păpuși. Are un doctorat în studii teatrale (2022). A fost secretar literar la Teatrul „Nottara”, Teatrul „Ion Creangă” din București și Teatrul „Tony Bulandra” din Târgoviște.

Titlul comunicării: ***Criticii au scris, criticii au vorbit. Între fascinație și rezistență***

Christian Müller, regizor

Născut în 1979, în Jena, Germania, a terminat Studii teatrale, la Universitatea din Leipzig, în 2007. Din 2011 a activat ca regizor în diferite teatre din Germania și a coordonat proiecte artistice în teatre independente. Este co-fondator al companiei Citizen.KANE.Kollektiv, din Stuttgart.

Phil Wegerer, dramaturg și performer

Născut în Eichstätt, în 1996, este masterand la Universitatea din Amsterdam (International Dramaturgy). Din 2017 activează ca dramaturg și performer. Studiile și cercetările lui sunt axate pe explorarea dimensiunii politice a demersurilor artistice colaborative, realizate la nivel național și internațional.

Titlul comunicării: ***Theater censorship in the GDR. Report on the state of research using selected examples.***

Alexandru Potocean, actor

Absolvent UNATC „I.L. Caragiale”, promoția 2007, clasa prof.univ.dr. Ion Cojar. Apariții în numeroase producții cinematografice, în 2022, laureat al premiului Gopo pentru cel mai bun actor într-un rol secundar. Activ în teatrul independent începând cu 2008 și până în prezent. Actor angajat al TNB „I.L. Caragiale”, începând cu 2017.

Alexandru Potocean va citi fragmente din procesul verbal al **Ședinței Senatului IATC**, din data de 11 martie 1985.

Durata estimată a lecturii este de 40 de minute. Intervențiile vor avea fiecare aproximativ 10 minute.

universitatea națională
de artă teatrală
și cinematografică
„I.L. Caragiale”
bucurești

Citizen.KANE.Kollektiv

Co-funded by
the European Union

PROGRAM

FOCUS ARHIVA UNATC „I.L. Caragiale”

TabThePAST. Taboo History. Fill the Past to Sense the Present

UNATC „I.L. Caragiale” București, Str. Tudor Arghezi 3-b

11 iulie 2023

- 18:00 Cuvântul Rectorului
Prof.univ.dr. **Liviu Lucaci**, Rector al UNATC „I.L. Caragiale” București
- 18:05 Prezentarea proiectului [TabThePast. Taboo History](#) și a evenimentului.
Conf.univ.dr. **Mihaela Michailov**, UNATC „I.L. Caragiale” București
Echipa de cercetare
- 18:10 **Ședința de Senat IATC, din 11 martie 1985.**
Lectură performativă în interpretarea lui **Alexandru Potocean** (primul fragment - 10`)
- 18:20 [Theater censorship in the GDR. Report on the state of research using selected examples](#)
Christian Müller & Phil Wegerer, Citizen.KANE.Kollektiv, Stuttgart (10`)
- 18:30 **Ședința de Senat IATC, din 11 martie 1985.**
Lectură performativă în interpretarea lui **Alexandru Potocean** (al doilea fragment - 10`)
- 18:40 [De la arhivă la operă - condiția scriiturii](#)
Prof.univ.dr. **Sorin Crișan**, Rector al Universității de Arte din Târgu-Mureș (via Zoom) (10`)
- 18:50 **Ședința de Senat IATC, din 11 martie 1985.**
Lectură performativă în interpretarea lui **Alexandru Potocean** (al treilea fragment - 10`)
- 19:00 [Criticii au scris, criticii au vorbit. Între fascinație și rezistență](#)
Asist. de cercetare dr. **Ruxandra Ștefan**, UNATC „I.L. Caragiale” București (10`)
- 19:10 **Ședința de Senat IATC, din 11 martie 1985.**
Lectură performativă în interpretarea lui **Alexandru Potocean** (ultimul fragment - 10`)
- 19:20 [Cenzura criticii. Jocuri cu mai multe strategii](#)
Prof.univ.dr. **Marian Popescu** (via Zoom) (10`)
- 19:30 Sesiune de Q&A (30`)
Moderatoare: Conf.univ.dr. **Mihaela Michailov**, UNATC „I.L. Caragiale” București
- 20:00 Experiență VR prototip - **TabThePAST.IMMERSED**
Invitație în CAVE - mediu virtual automat cu sistem de proiecție stereoscopică imersivă

universitatea națională
de artă teatrală
și cinematografică
„I.L. Caragiale”
bucurești

Citizen.KANE.Kollektiv

Co-funded by
the European Union

CONTEXT

Proiectul **TabThePAST. Taboo History. Fill the Past to Sense the Present (Istoria Tabu. Umple golurile din trecut pentru a percepe prezentul)** este inițiat de UNATC București, alături de Centrul de Teatru Educațional Replika, România și Citizen.Kane.Collective, Germania (CKK), și este finanțat de Uniunea Europeană prin European Education and Culture Executive Agency (EACEA), în cadrul programului Europe for Citizens (EFC), pe o durată de doi ani.

Proiectul **exploarează și cercetează interdisciplinar cauzele și consecințele cenzurii comuniste** asupra activităților culturale și artistice din perioada 1960-1989, mai exact – asupra unor spectacole și personalități teatrale, explorând urmele lăsate de metodele și tacticile cenzurii comuniste în câmpul artelor performative. Pornind de la date din arhive, interviuri, analiza unor documente oficiale, jurnale, studii de specialitate, proiectul activează performativ momente reprezentative din istoria mai mult sau mai puțin cunoscută a unor perioade în care s-au născut spectacole remarcabile, au fost generate mișcări artistice de mare anvergură, s-au consolidat colective artistice experimentale și au fost cenzurate montări legendare.

Conceput pe 3 paliere interdependente: **cercetare / educație / creație artistică**, **TabThePAST** propune un context în care cercetători, artiști și categorii de publicuri să reflecteze asupra implicațiilor politice și culturale ale momentelor relevante din istoria teatrului (1960-1990).

TabThePAST își propune să recupereze, să arhiveze și să valorizeze momente reprezentative din istoria artelor performative în anii 60-90, cu accent pe o contextualizare socio-politică a regimurilor care au generat formule spectaculare diferite, transformând cercetarea în instrument pedagogic și cadru generator de practici novatoare.

Obiectivul general al proiectului este construcția și valorizarea performativă a unor creații și gesturi artistice reprezentative din artele anilor '60-'90, pornind de la contextele politice care le-au generat și în relație directă cu formele de cenzură active în perioadele respective.

Rezultatele proiectului vor fi prezentate în cadrul unor serii de evenimente publice bazate pe cercetările întreprinse: două evenimente publice de prezentare a cercetării asupra cenzurii în teatru; un atelier pentru masteranzii, doctoranzii și formatorii UNATC; un spectacol de teatru creat de echipa artistică a Centrului REPLIKA, România; un spectacol de teatru creat de echipa artistică a Citizen.Kane.Collective (CKK), Germania; Produse/aplicații interdisciplinare (arts science technology) privind subiectul cenzură; Săptămâna Memoriei Teatrului European; cinci conferințe cu experți din fostele țări comuniste care vor împărtăși experiențe legate de cenzura în teatru.

“În contextul crimelor comunismului și al ideologiei marxiste care a subjugat mințile și a frânt destinele a milioane de oameni, cenzura comunistă a fost un instrument de opresiune și distrugere a valorilor. O cale de a înlătura valorile unei lumi libere, înlocuindu-le cu o minciună sistemică, anihilatoare.”

prof. univ. dr. Liviu Lucaci, Rector UNATC „I.L. Caragiale”

ECHIPA PROIECTULUI TabThePAST

Echipa de management:

Radu APOSTOL – Manager Proiect (UNATC) / Mihaela MICHAILOV – Coordonator cercetare (UNATC)

Viorel COJANU – Manager Proiect (REPLIKA) / Simon KUBAT – Manager Proiect (CKK)

Nicoleta PUȘCAȘU – Logistică

Echipa de cercetare UNATC:

Maria DRĂGHICI, Catinca DRĂGĂNESCU, Liri CHAPELAN, Ruxandra Vera ȘTEFAN, Radu CRĂCIUN, Răsvana CERNAT, Diana TĂNASE, Vlad GALER, Mihai BERCARU

Echipa de cercetare experiențială CINETIC UNATC:

Ciprian FĂCĂERU, Marius HODEA, Ștefan DAMIAN, Elena BELCIU